

A Magyar Köztársaság nevében!

A Pécsi Ítéltábla a dr. Komlódi Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Komlódi András ügyvéd) által képviselt **felperes neve** (címe) felperesnek - a dr. Tóth Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Tóth Bertalan ügyvéd) által képviselt **I.rendű alperes neve** (I.rendű alperes címe) I. rendű és a **II.rendű alperes neve** (II.rendű alperes címe) II. rendű alperesek ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Baranya Megyei Bíróság 2011. március 10. napján kelt 10.P.20.726/2010/14. számú ítélete ellen az I. rendű alperes által 15. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - a per főtárgya tekintetében helybenhagyja, a perköltség viselésére vonatkozó részében részben megváltoztatja és mellőzi az alpereseknek a felperes javára történő elsőfokú perköltség fizetésére vonatkozó kötelezését, ehelyett a felperest kötelezi, hogy fizessen meg az alperesek mint együttes jogosultak részére 15 nap alatt 11.416 (tizenegyezer-négyszáztizenhat) forint elsőfokú perköltséget. A felperes által a Magyar Államnak fizetendő elsőfokú eljárási részilleték összegét 48.000 (negyvennyolcezer) forintra felemeli.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt 18.750 (tizennyolcezer-hétszázötven) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak - az illetékes állami adóhatóság felhívására - 36.000 (harminchatezer) forint másodfokú eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az I. rendű alperes az elmúlt 12 évben a 2010. őszi polgármesteri választásokig K város polgármestere volt. Jelenleg a felperes látja el a sikeres választási győzelem alapján e tisztséget K városában.

A felperes egyetemi tanulmányait 1980-ban fejezte be építőmérnöki végzettséget szervezve, ezt követően a B-nél dolgozott, és 1984-ben belépett az MSZMP-be. 1988-ban kezdett el dolgozni K-n a Polgármesteri Hivatal elődjénél, a K Tanácson, főmérnökként a Műszaki Osztályon. 1993-ban átszervezés történt, és így jött létre a Városüzemeltetési Iroda, aminek a felperes 2002-ig a vezetője volt. A feladatai közé tartozott az összes fenntartással, beruházás előkészítéssel és lebonyolítással kapcsolatos munka, a hatósági építési engedélyezési eljárás másik irodához tartozott.

Mindezek alapján a felperes végrehajtóként részt vett a patika-privatizáció során az önkormányzat döntése alapján az önkormányzati tulajdonba került gyógyszertárak értékesítésében, a liciteljárásokat bonyolította le, melynek szabályait a képviselő-testület határozta meg. A felperes ezen beosztásából adódóan irányította a k-i K utcai telkek értékesítését is. Az értékesítéssel kapcsolatos liciteljárás szabályait a képviselő-testület határozta meg, és a jegyző által létrehozott bizottság bonyolította le. A felperes a munkája során 1998. és 2002. között intézte a s-i kerékpárúttal kapcsolatos beruházást, részt vett az előkészítésében, és lebonyolításában a k-i képviselő-testület határozata alapján.

K városában a gázbekötés 1998-1999-től kezdődött meg, és az ezzel egy időben történt jogszabályváltozás folytán a felperes a polgármesteri hivatalban betöltött tisztsége miatt tervezői tevékenységet az összeférhetetlenség miatt nem végezhetett. K városában rajta kívül még K.P., a város főépítésze és F.K. rendelkezett ebben az időben J2-es minősítéssel. Így felelős tervezést a városban gyakorlatilag ebben az időben csak F.K. végezhetett. A '90-es évek második felében költözött vissza F.K. Sz-ról K-ra, és kezdett el tervezéssel foglalkozni, így a '90-es évek második felétől szakmai kapcsolatba került a felperessel azokban a munkákban, ahol statikus kollegára volt szüksége. A gázbevezetéssel kapcsolatos nagy mennyiségű, de kis volumenű munkák kapcsán a felperes és F.K. megállapodtak abban, hogy közösen végzik úgy ezt a munkát, hogy a felperes részt vesz a felmérésben, előkészítésben, a munka további részét F.K. végzi, és a hatósági engedélyezési eljárásban is természetesen ő a bejelentett tervező. Az elszámolást mindig megejtették egymás között. Előfordult olyan, hogy az előkészítés során a megrendelőtől a felperes vette át a pénzt, amivel F.K. felé természetesen elszámolt.

A felperes 1999. májusában vált el az első feleségétől, aki gyógyszerész végzettségű, és a gyógyszertár-privatizáció során gyógyszertárakat működtető gazdasági társaságokban szerzett tulajdoni illetőséget. A bontóperi eljárás során a házastársi közös vagyon megosztásakor így a felperes több gazdasági

társaságban, mely gyógyszerárak üzemeltetésével foglalkozott, szerzett házastársi közös vagyon címén tulajdoni illetőséget.

A felperes a '90-es években öt magánszeméllyel hozta létre a Sz Kft-t, aminek jelenleg is tagja. A Kft. építőiparhoz kapcsolódó munkákban, autópálya-építésben vett részt. A Kft. munkájában tevőlegesen a felperes nem vett részt, a polgármesteri hivatal felperes által irányított irodájával szerződéses kapcsolatban nem állt. A polgármesteri hivatal más irodájával munkakapcsolatban állhatott, így a polgármesteri hivatallal szerződéses viszonyban is állhatott.

A 2002. évi polgármesteri választásokon a felperes az I. rendű alperessel párhuzamosan a FIDESZ színeiben indult a tisztségért, a választást az I. rendű alperes nyerte meg. 2002. október 20-án voltak a helyi önkormányzati választások, ezt követően 2002. október 21-én kelt határozattal az I. rendű alperes a felperes irodavezetői megbízását 2002. október 22-ével visszavonta, és felajánlott részére egy műszaki főtanácsosi munkakört, amit 2002. november 15-i levélben a felperes nem fogadott el. A 2002. november 26-án kelt közszolgálati jogviszony megszüntetéséről rendelkező önkormányzati határozat szerint a felperes köztisztviselői jogviszonya 2003. április 21. napjával került megszüntetésre azzal, hogy a 2002. november 27-től a munkavégzési kötelezettség alól mentesítette. A határozatot az I. rendű alperes, mint polgármester is aláírta „a felmentéssel egyetértek” megjelöléssel, a határozatot a jegyző, dr. S.K. írta alá.

2002. október 30-án kelt K Város Jegyzőjének levele, melyet a felperesnek címzett, és melynek tárgya munkáltatói figyelmeztetés volt. A levél szerint a felperes több melegvíz-díjjal, távfűtési díjjal, közlekedésbiztonság felülvizsgálatával kapcsolatos reklamációs levélre hónapok óta választ nem írt, pedig az iktatókönyvek tanúsága szerint a felperes feladata lett volna, és nem intézkedett benne. 2002. november 7-én kelt szintén dr. S.K. jegyző által írt levélben értesítette a felperest, hogy a D által kiállított számlát a felperes 2002. július 18-án kifizetésre javasolta, igazolva a munka elvégzését, ehhez képest a munka csupán októberben történt meg. A levélben a jegyző figyelmeztette a felperest, hogy ezen magatartásával súlyosan megsértette az államháztartás működési rendjéről szóló jogszabályban foglaltakat. A felperes a közszolgálati jogviszonya megszüntetésével kapcsolatosan a Munkaügyi Bíróság előtt eljárást kezdeményezett. A Munkaügyi Bíróság jogerős határozatában megállapította, hogy a közszolgálati jogviszony megszüntetése jogellenes volt. A felperes 2002. októberét megelőzően semmifajta, a munkavégzésével kapcsolatos figyelmeztetésben nem részesült.

2003. január 6-án kelt levélben dr. S.K. jegyző az Építész Kamarának indítványozta azt, hogy a felperes magántervezői jogosultságát vonja meg, F.K-nál pedig szankciót alkalmazzon a súlyos visszaélések miatt hivatkozva a gázbekötéssel kapcsolatos munkavégzésre. Az Építész Kamara a felperessel szemben etikai eljárást folytatott le, és a 4-4/4/2003. számú határozatában, mely 2003. május 12-én kelt, a felperest tájékoztatási kötelezettségének elmulasztása etikai vétségének elkövetése miatt figyelmeztetés etikai büntetéssel sújtotta. A határozat indokolása

szerint a bizottság bizonyítottan nem találta az eljárása során a jogosulatlan tervezést, illetve más tervének aláírását. Megállapította azonban, hogy a felperes néhány esetben az Építész Kamarai Szabályzatban írt tájékoztatási kötelezettséget mulasztotta el, mely szerint a megbízással egy időben köteles tisztázni a feladat megoldásában való jártasságát, illetékességét, tervezői jogosultságát, valamint a lényeges körülményt, ideértve azt is, hogy a tervezési munkát nem ő végzi el. Ezzel párhuzamosan a főjegyző az illetékes adóhatóság felé is levelet intézett a felperessel kapcsolatosan, az ott lefolytatott eljárásban a felperest nem marasztalták el.

A felperes 2003-tól a végzettségének megfelelően először egyéni vállalkozóként, majd a feleségével közösen létrehozott K Kft. keretében tervezéssel, műszaki ellenőrzéssel, felelős-műszaki vezetéssel foglalkozik, így kötött szerződést a S Kft.-vel a S Wellness-beruházás, termálfürdő, szálló, és Aqua park kivitelezésével kapcsolatos generál-műszaki ellenőri tevékenységre. Ez a szerződés a beruházás I. ütemére vonatkozó munkákra nézve került megkötésre, amiben a támfallal kapcsolatos munkavégzés nem szerepelt. A beruházás közel 2 milliárdos volt, a műszaki ellenőri díj 15 millió Ft volt bruttó összegben. A szerződés szerint a munkák elvégzéséhez a felperesnek alvállalkozók bevonására volt szüksége a gépész- és villamosipari munkákkal kapcsolatosan.

A felperes 2006. óta területi képviselőként részt vesz a B Önkormányzat munkájában, mint képviselő. A K Város Önkormányzata határozatában felajánlotta a megyei közgyűlésnek, hogy a város fekvőbeteg-ellátásával kapcsolatos feladatot vegye át. Ezzel kapcsolatos előterjesztésről tárgyalt a megyei közgyűlés. Az előterjesztés javasolta, hogy a fekvőbeteg-ellátást, mint feladatot vegye át a megye, azonban az intézményt - értve ez alatt a k-i kórházat - nem, mert a feladatot a p-i megyei kórház látná el. Az előterjesztést a megyei közgyűlés 21 tagja támogatta, bár a szavazás nem név szerinti szavazás volt, de feltételezhetően 21 FIDESZ-tag támogatta, köztük a felperes is. Ezt követően a K Önkormányzat a felajánlást visszavonta, így a határozat végrehajtására nem került sor.

A felperes a 2010. évi tavaszi országgyűlési képviselői választásokon is jelöltként indult.

A választásokat megelőző években a felperes rendszeresen jelentetett meg írásokat K város, illetve az I. rendű alperes munkájával kapcsolatosan a „K Feltáró” című „polgári hírlevélben”. Az újságban megjelent cikkek közül volt amelyik az I. rendű alperest mézárósként ábrázolta, illetve a család anyagi helyzetével, így az I. rendű alperes gyermekével foglalkozó cikk is megjelent. Ezek nagyjából a felperes aláírásával jelentek meg.

2010. április 3-án Húsvét ünnepén, Nagyszombaton került a felperes kezébe a II. rendű alperes, mint kiadó által kiadott szórólap K-n, a P téren. A szórólapon felelős kiadóként az I. rendű alperes került megjelölésre. A szórólap egy színes, 4 oldalas

kiadvány, aminek első oldalán kérdésként merül fel narancsszínű karikában, hogy „Ki is valójában felperes neve?”. A szórólap a következőket tartalmazza:

„Tisztelt P elvtárs,
kedves J!

Nézd el nekem a közvetlen megszólítást, hiszen régóta ismerjük egymást: fiatalságunk éveit mindketten a Pártban (akkor még csak egy volt: az MSZMP) töltöttük, és a mozgalmi szellem annak idején megkövetelte ezt a közvetlenséget. De amikor megtudtam, hogy a Fidesz jelöltjeként indulsz K-n, gondolkodóba estem: ki lehetsz te valójában? Évek óta köztünk jársz, hol ilyen - hol olyan színekben, valamikor osztályvezetőként, volt hogy irodavezetőként, valamikor képviselőjelöltként. K közéletében kísértő személyed az a bizonytalan pont, amire az elmúlt években csak légvárak épültek. Legyen szó beruházásokról, közpénzek eltapsolásáról, a megyei közgyűlés működéséről - mintha rendre ott lennél mindenhol, ahol a k-i családok jövőjét befolyásoló döntések születnek.

És mintha rendre rosszul döntenél...Szerintem az embereknek joguk van tudni, hogy hogyan. Ugye egyetértesz velem ebben, J?

Vajon a k-k tudják-e, hogy milyen közfunkciókat töltöttél be a rendszerváltás előtt? A Feltáróban azt írod, hogy nem viseltél pártfunkciót 1990 előtt az MSZMP-ben. Akkor vajon hogyan lehettél a Városi Tanácsnál szervező titkár, vagyis párttitkár helyettes? És akkor vajon miért indultál el az 1986-os tanácsi párttitkár-választáson B.J-vel szemben, ahol 4 szavazattal alulmaradtál? Persze nehéz megtagadni az embere gyökereit, neked néha mégis sikerül. De vajon fideszes jelöltként is emlékszel még arra a '97-es beszélgetésre, amit B.Gy-vel, az MSZP volt k-i vezetőjével folytattál? És ahol azt mondtad, szívesen indulnál az MSZP polgármester-jelöltjeként, mert „nem te léptél ki a pártból, hanem a párt hagyott el téged”?

Kedves J! Most miért hazudsz erről a k-aknak?

Vajon a k-ak tudják-e, hogy milyen színvonalon és tisztességgel végezted a munkádat a város alkalmazásában álló k-i közszolgaként?

A Polgármesteri Hivatal APEH-nek küldött levelében a következő olvasható: „Az építtetni szándékozók körében széles körűen elterjedt az a híresztelés, hogy felperes nevével kell terveztetni, mert Ő ott dolgozik a Városházán, és mindent el tud intézni, hogy a tervezett építést engedélyezzék.”

„felperes neve, aki nem volt jogosult tervezni, úgy szedte be a tervezési díjat, hogy arról nem adott számlát.”

Vajon csak ez az ügy volt az oka annak, hogy az Építész Kamarától 2003. május 12-én „Etikai büntetés figyelmeztetés”-ben részesültél, vagy egyéb más tisztességtelen ügyeid is hozzájárultak ehhez, amit esetleg mi k-ak még nem is ismerünk?

Kedves J! Tudod-e, hogy ezeket a cselekményeket adócsalásnak és hatalommal való visszaélésnek hívják?

Vajon a k-ak tudják-e, hogy különböző funkcióid ellátásakor mi vezetett téged: a város, vagy csak saját érdekeid?

Műszaki irodavezetőként munkáltatódtól számtalan figyelmeztetésben részesültél nem szakszerű és etikátlan munkavégzésed miatt. Ami nem is csoda, kedves J. A te ceruzád bizonyos beruházásoknál gyakran megszaladt, így fordulhatott elő az, hogy a 2000-ben épített s-i kerékpárút 710 métere 35 millió forintjába került a komlói adófizetőknek.

Te azonban, kedves J, mindig is figyeltél arra, hogy legalább annyit vegyél ki a kasszából, amennyit mások beletettek. Ezért több százezer forintért vállaltál műszaki ellenőrzést több, a k-i testületben általad ellenzett beruházásnál. Sőt, a hírek arról is szólnak, hogy a 736 millió forint állami támogatásból épült S Wellness-Hotel műszaki ellenőrzéséért 15 millió forintot tettél zsebre. Az északi oldalon ennek töredékéből lehetett volna megerősíteni a támfalat, hogy az az átadás után pár hónappal nem csússzon egészen az épületig.

Kedves J! A Parlamentben is hasonló „szakértelemmel” képviselnéd a k-at?

„Vajon a k-ak tudják-e, hogy ha már saját szakmádban nem termelt neked babér, politikusként hogyan képviselted a k-ak érdekeit?

A válasz kedves J az, hogy sehogy. 2006. decemberében a megyei közgyűlés tagjaként ugyanis a k-i kórház bezárása mellett szavaztál.

Saját zsebednek azonban továbbra sem vagy ellensége. A k-i patikák privatizációjának irányítójaként legalábbis fura, hogy te magad több helyi gyógyszerárban tulajdonos vagy. De nem ez az egyetlen furcsaság, kedves J: az emlékezetes K utcai telkek licitálásának bonyolítójaként felügyeleted alatt zajlott le az az üzlet, amiben az eredetileg 1 millió 300 ezer forintra értékelt telkek végül 490 ezer forintért keltek el. Vajon hova lett a többi pénz, J? Nem tudjuk. Mint ahogy azt sem, hogy az érdekeltségedbe tartozó Sz Kft. hány önkormányzati megrendelést kapott, amíg te voltál a hivatal Műszaki Irodavezetője vagy kap most a megyétől, amikor megyei képviselő vagy...Csak találgatni tudunk. Te viszont, kedves J, mélyen hallgatsz. Az viszont biztos hogy ezen kívül még 4 k-i, és nem k-i érdekeltségű cégben vagy tulajdonos. Nem tartod ezt furának egy fideszes képviselőjelölttől, akinek pártja a „nagyőke és a pénzőke uralma”, valamint a korrupció ellen beszél?

Kedves J! Miért nem tisztázod saját szereped ezekben a kényes ügyekben a k-ak előtt?

Vajon a k-ak tudják-e, hogy hogyan vélekedsz a nyugdíjas k-i bányászokról?

Tudják azt, hogy csökkentenéd a nyugdíjukat, kedves J? Március 18-án, M-en ugyanis egy lakossági fórumon arról beszéltél, hogy sokallod a volt k-i bányászok nyugdíját, és ha képviselő leszel, kezdeményezed ezek felülvizsgálatát. Persze más zsebében mindig sokkal könnyebb turkálni, nem igaz, J?

Kedves J! Több cég és patika tulajdonosaként, kirúgott irodavezetőként valóban sokallod a tisztességesen ledolgozott élet után folyósított nyugdíjat? Vajon a nyugdíjcsökkentés pártodnak, a Fidesznek programjában is szerepelni fog?

A többit pedig a kedves olvasóra bízuk, hiszen úgy is tudják....."

A felperes jelenlegi házastársával vette kézbe ünnepkor a szórólapot, a felperes figyelmét a párttársai hívták fel a kiadványra. A szórólap K városában, illetve néhány környező településen is eljutott az ünnepekben a lakossághoz. A szöveges rész mellett színes fényképek is elhelyezésre kerültek a szórólapon, részben a felperest, részben a s-i kerékpárutat, két családi házat, melyből az egyik az első házasságából született gyermeke tulajdonát képezi, míg az utolsó oldalon egy pénzzel teli gázberuházás feliratú utazótáskát tartalmaznak. A család a szórólapot az ünnepekben nem látta, azt követően természetesen a felperes önálló háztartásban élő fia és szintén önálló életvitelt folytató lánya is találkozott vele. A gyermekek „szemrehányást tettek” a felperesnek, hogy miért volt minderre szükség. A gyermekei környezete is szóvá tette ugyanis a gyermekeknek a szórólap tartalmát, hogy „könnyű nekik, ha az apjuk hátizsákkal viszi haza a pénzt”. A kampány későbbi részében a felperes számtalan telefont, személyes megkeresést kapott a szórólap tartalmával kapcsolatosan. Voltak olyan megjegyzések, hogy „te sem vagy különb”.

A felperes ezt követően rendszeresen felriadt éjszaka, ideges, ingerlékeny volt a családdal a közvetlen környezetével a kampány során segítőtársakkal is.

A szórólappal kapcsolatosan a felperes a rendőrségen feljelentést tett. A büntetőeljárás jelenleg is folyamatban van.

Az országgyűlési választás során a felperest választották meg országgyűlési képviselőnek.

Ezt követően a 2010-es k-i polgármester-választásokon is indult a felperes, és a kampány során még a szórólap tartalmával kapcsolatosan folyamatosan érték kérdések, szemrehányások. Azt a választást is megnyerte.

Az I. rendű alperes nevével fémjelzett internetes honlapon a mai napig olvasható a szórólap.

A felperes módosított kereseti kérelmében elsődlegesen annak megállapítását kérte, hogy a perbeli szórólap összességében, teljes egészében alkalmas a felperes jó hírnevének megsértésére. Másodlagosan kérte megállapítani, hogy a szórólappal az alábbiak:

- "K közelében kísértő személyed az a bizonytalan pont, amire az elmúlt években csak légvárak épültek. Legyen szó beruházásokról, közpénzek eltapsolásáról, a megyei közgyűlés működéséről - mintha rendre ott lennél mindenhol, ahol csak a k-i családok jövőjét befolyásoló döntések születnek.

És mintha rendre rosszul döntenél..."

- „Akkor vajon hogyan lettél a Városi Tanácsnál szervező titkár, vagyis párttitkárhelyettes? És akkor vajon miért indultál el az 1986-os tanácsi párttitkár-választáson B.J-vel szemben, ahol 4 szavazattal alulmaradtál?"

- „Vajon a k-ak tudják-e, hogy milyen színvonalon és tisztességgel végezted a munkádat a város alkalmazásában álló k-i közszolgaként?”

A Polgármesteri Hivatal APEH-nek küldött levelében a következő olvasható: "Az építtetni szándékozók körében széles körűen elterjedt az a híresztelés, hogy felperes nevével kell terveztetni, mert Ő ott dolgozik a Városházán, és mindent el tud intézni, hogy a tervezett építést engedélyezzék."

„felperes neve, aki nem volt jogosult tervezni, úgy szedte be a tervezési díjat, hogy arról nem adott számlát. Vajon csak ez az ügy volt az oka annak, hogy az Építész Kamarától 2003. május 12-én „Etikai büntetésfigyelmeztetés”-ben részesültél, vagy egyéb tisztességtelen ügyeid is hozzájárultak ehhez, amit esetleg mi k-ak nem is ismerünk? Kedves J! Tudod-e, hogy ezeket a cselekményeket adócsalásnak és hatalommal való visszaélésnek hívják?”

- „Vajon a k-ak tudják-e, hogy különböző funkcióid ellátásakor mi vezetett téged: a város, vagy csak saját érdekeid?

Műszaki Irodavezetőként munkáltatódtól számtalan figyelmeztetésben részesültél nem szakszerű és etikátlan munkavégzésed miatt. Ami nem is csoda, kedves J. A te ceruzád bizonyos beruházásoknál gyakran megszaladt, így fordulhatott elő az, hogy 2000-ben épített s-i kerékpárút 710 métere 35 millió forintjába került a k-i adófizetőknek. Te azonban, kedves J, mindig is figyeltél arra, hogy legalább annyit vegyél ki a kasszából, amennyit mások beletettek. Ezért több százezer forintért vállaltál műszaki ellenőrzést több, a k-i testületben általad ellenzett beruházásnál. Sőt, a hírek arról is szólnak, hogy a 736 millió forint állami támogatásból épült S Wellness-Hotel műszaki ellenőrzéséért 15 millió forintot tettél zsebre. Az északi oldalon ennek töredékéből lehetett volna megerősíteni a támfalat, hogy az az átadás után pár hónappal ne csússzon egészen az épületig."

- „Vajon a komlóiak tudják-e, hogy ha már saját szakmádban nem termelt neked babér, politikusként hogyan képviseled a k-ak érdekeit?

A válasz kedves J az, hogy sehogy. 2006. decemberében a megyei közgyűlés tagjaként ugyanis a k-i kórház bezárása mellett szavaztál.

Saját zsebednek azonban továbbra sem vagy ellensége. A k-i patikák privatizációjának irányítójaként legalábbis fura, hogy te magad több helyi gyógyszerárban tulajdonos vagy. De nem ez az egyetlen furcsaság, kedves J: az emlékezetes K utcai telkek licitálásának bonyolítójaként felügyeleted alatt zajlott le az az üzlet, amiben az eredetileg 1 millió 300 ezer forintba értékelt telkek végül 490 ezer forintért keltek el. Vajon hova lett a többi pénz, J?"

- „Vajon a k-ak tudják-e, hogy hogyan vélekedsz a nyugdíjas k-i bányászokról? Tudják azt, hogy csökkentenéd a nyugdíjukat, kedves J?" állításaikkal, valamint azzal, hogy felperest „kirúgott irodavezetőként" nevezték, megsértették a felperes jó hírnevét.

A felperes kérte, hogy a bíróság kötelezze az I. rendű alperest a honlapjáról a szórólap letörlésére, valamint nem vagyoni kártérítés címén 800.000 Ft megfizetésére kérte I. és II. rendű alperest kötelezni egyetemleg, a perköltségben való marasztalás mellett.

Az I. és II. rendű alperes a kereset elutasítását kérte. Álláspontjuk szerint a szórólap megállapításai valósak, nem alkalmasak a felperes jóhírnevének megsértésére.

Hivatkoztak arra is, hogy választási kampányban a felperes közszereplőként köteles számolni azzal, hogy politikai ellenfelei negatív kritikával illetik. Álláspontjuk szerint nem vagyoni kártérítés a felperesnél semmilyen módon nem következhetett be, hisz mindkét választást megnyerte. Hivatkoztak ezen túl arra is, hogy a kár bekövetkeztét a felperes semmilyen módon nem igazolta. Kérték költségben marasztalni a felperest.

Az elsőfokú bíróság a keresetet részben alaposnak találva ítéletével megállapította, hogy az I. és II. rendű alperesek a II. rendű alperes kiadásában megjelenő „Ki is valójában felperes neve?” című szórólapban közölt

„Vajon a k-ak tudják-e, hogy milyen színvonalon és tisztességgel végezted a munkádat a város alkalmazásában álló közszolgaként?

A Polgármesteri Hivatal APEH-nak küldött levelében a következő olvasható:

„Az építtetni szándékozók körében széles körűen elterjedt az a híresztelés, hogy felperes nevével kell terveztetni, mert ő ott dolgozik a Városházán, és mindent el tud intézni, hogy a tervezett építést engedélyezzék.”

„felperes neve, aki nem volt jogosult tervezni, úgy szedte be a tervezési díjat, hogy arról nem adott számlát.”

„Vajon csak ez az ügy volt az oka annak, hogy az Építész Kamarától 2003. május 12-én „Etikai büntetésfigyelmeztetés”-ben részesültél, vagy egyéb más tisztességtelen ügyeid is hozzájárultak ehhez, amit esetleg mi k-ak még nem is ismerünk?”

„Kedves J! Tudod-e, hogy ezeket a cselekményeket adócsalásnak és hatalommal való visszaélésnek hívják?”

„Vajon a k-ak tudják-e, hogy különböző funkcióid ellátásakor mi vezetett téged: a város vagy csak saját érdekeid?”

„Műszaki irodavezetőként munkáltatódtól számtalan figyelmeztetésben részesültél nem szakszerű és etikátlan munkavégzésed miatt. Ami nem is csoda kedves J. A te ceruzád bizonyos beruházásoknál gyakran megszaladt, így fordulhatott elő az, hogy a 2000-ben épített s-i kerékpárút 710 métere 35 millió forintjába került a k-i adófizetőknek.” és azzal, hogy „kirúgott irodavezetőként” jelölik a felperest alaptalanul, részben a való tények hamis színben való feltüntetésével azt a látszatot keltették, hogy a felperes a Polgármesteri Hivatal alkalmazottjaként, jogosítványait visszaélésszerűen gyakorolta, megsértették a felperes jóhírnévhez való jogát. Az I. rendű alperest a fentiekre nézve a további jogsértéstől eltiltotta és kötelezte, hogy a honlapjáról a szórólapot törölje le, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Az I. és II. rendű alpereseket a felperes javára egyetemlegesen 20.480 forint perköltség fizetésére kötelezte. Az állam által előlegezett illetékből 21.000 forint megfizetésére a felperest, 27.000 forint megfizetésére az I. és II. rendű alpereseket egyetemlegesen kötelezte.

Az elsőfokú bíróság az ítéletét az Alkotmány 59.§ (1) bekezdésére, 61.§ (1) bekezdésére, a Ptk.75.§ (1) bekezdésére, 78.§ (1) bekezdésére, valamint (2) bekezdésére alapította. Kifejtette, hogy az Alkotmánybíróság 30/1992. (V.26.) határozatának értelmében a felperesnek választási időszakban számolnia kellett azzal, hogy politikai ellenfelei a tevékenységét kritikával illetik és közszereplőként el

kellett viselnie személyének kedvezőtlen színben való feltüntetését, a tevékenységére vonatkozó negatív vélemények megfogalmazását, azonban nem köteles eltérni a személyét hamis színben feltüntető indokolatlan vádaskodást, nem köteles eltérni az olyan kérdések felvetését, amelyek megfogalmazásukban alkalmasak hamis látszat keltésére. A szórólap egészét nem találta a felperes jóhírnevét sértőnek, értékelve azt is, hogy a felperes korábban számtalan cikkben hasonló stílusban minősítette az I. rendű alperes munkáját, hasonló megszólítással, és ezzel kapcsolatosan a felperesnek is az volt az álláspontja, hogy az nem sértő. A szórólap tartalmának egyes részeivel kapcsolatosan kifejtette, hogy a szórólap második szöveges oldalán írtak az utolsó nagyobb bekezdés, illetve az utolsó mondat kivételével a felperes 2002. év végéig betöltött hivatalvezetői munkájával összefüggő megfogalmazást, és kérdésfeltevést tartalmaz. A tartalom tulajdonképpen részben valós, hisz valóban volt a felperes ellen az Építész Kamaránál etikai eljárás volt folyamatban, azonban az ezzel kapcsolatos megfogalmazása a szórólapnak a valót hamis színben tüntette fel. A kamarai határozat is a szórólapban írtak ellenkezőjét állapította meg, ugyanígy az APEH-vizsgálat sem zárult a felperes elmarasztalásával. A felperes munkavégzésére tett negatív megjegyzés pedig nem valós, hiszen a felperessel szemben kizárólag akkor alkalmaztak figyelmeztetést, amikor már felmentette az I. rendű alperes polgármesterként 2002-ben az irodavezetői beosztás alól, az ezt követő rövid, néhány hétben a jegyző leveleiből derült ki néhány hiányos munkavégzés, és ebből adódó figyelmeztetés. Ezt megelőző hosszú évtizeden keresztül semmifajta, a felperes munkáját érő kritika, figyelmeztetés nem volt.

A beruházási munkával kapcsolatosan írtak szintén nem fedik a valóságot, hiszen a felperes irodavezetőként végrehajtó tevékenységet végzett, a K Város Önkormányzat Közgyűlésének határozatát hajtotta végre, így ráhatással kerékpárút kivitelezési munkálataira nem volt, csupán annak lebonyolítását vezette. A szórólap ezen megállapításai - melyek részben valós tény hamis színben, részben valótlan tüntettek fel - olyan megfogalmazást, és kérdésfeltevést tartalmaznak, amely alkalmas olyan látszat keltésére, mintha a felperesi magatartás hatalommal visszaélést, közpénzek elherdálását jelentené. A felperes munkája a végrehajtásban, és nem a döntésben merült ki, beosztásánál fogva erre nem volt hatásköre, így a megfogalmazás sérti a felperes jóhírnevét. Az I. és II. rendű alperes ugyan állította, hogy ezen megállapítások is valósak, azonban bizonyítani nem tudta a Pp.164.§ (1) bekezdése alapján egyiket sem, sőt kiderült, hogy az I. rendű alperes polgármesterként jogsértően szüntette meg a felperes köztisztviselői jogviszonyát, amit a Munkaügyi Bíróság megállapított.

A szórólap harmadik szöveges oldalának utolsó bekezdése, az utolsó kérdésfeltevés, és a negyedik oldalon írtak mind valóságalapúak, bár a megfogalmazás a mindennapi szóhasználattól eltérő, de a választási kampány része lehet. A tartalom még néhány elírás mellett is valós. A felperes a megyei közgyűlésnek tagja volt, amikor a k-i fekvőbeteg-ellátási feladat átvételéről döntött, ami a megvalósulása esetén nagy valószínűséggel valóban a k-i kórház bezárásához vezetett volna. Azonban ezt pont a K Önkormányzat ajánlotta fel a

megyei közgyűlésnek, és az Önkormányzat képviselője akkor az I. rendű alperes volt. A gyógyszerárak privatizációjában végrehajtóként részt vett a felperes, első felesége gyógyszerészként szerzett tulajdont gyógyszertárakat működtető gazdasági társaságokban, és a házastársi közös vagyon megosztásakor a felperes is részesült ebben. Ugyanígy részt vett a k-i K utcai liciteljárásokban végrehajtóként a felperes. A liciteljárást az önkormányzati képviselő-testület határozatai alapján eljárva intézte, döntési joga megint csak nem volt. A felperes valóban több gazdasági társaság tagja, azonban az alperesek igazolni azt nem tudták, hogy az ő polgármesteri hivatalban eltöltött évei alatt ezen gazdasági társaságok, és a polgármesteri hivatal között jogviszony állt fenn. Az sem vitás, hogy az országgyűlési választási kampány időszakban a felperes nyugdíjasok előtt beszélt, hivatkozva a bányászok magas nyugdíjára, tette ezt azért, hogy a többi, szintén nehéz fizikai munkát végző nyugdíjas hasonló mértékű nyugdíjban részesüljön, és nem azért, hogy a bányászok nyugdíját csökkentsék. A S Wellness-beruházással kapcsolatosan valóban szerződéses viszonyban állt a felperes, a beruházáshoz képest a szakma szabályai szerinti mértékű díjban részesült, amiből még az alvállalkozók díját is fizetnie kellett. A szerződésben megjelölt munkák a támfal építését nem tartalmazták, így teljesen életszerűtlen, hogy egy magánember a beruházó helyett ilyen munkát elvégezzen. Mindezek az állítások tehát nem sértik a felperes jóhírnevét, bár nem „elegáns” formában fogalmazzák meg azokat.

A negyedik oldal utolsó bekezdésében a felperest „kirúgott irodavezetőként” minősíti a szórólap, pedig a felperest szabálytalanul, jogsértően mentették fel, amit a munkaügyi per is igazolt, így ezen megállapítás olyan valótlan tartalmú, mely szintén alkalmas a felperes jóhírnevének sérelmére.

A felperes kártérítési igényét az elsőfokú bíróság azért találta alaptalannak, mert a felperes a választásokat megnyerte, így nem találta bizonyítottnak, hogy a szórólap a társadalmi életben való részvételét, a megítélését kompenzálandó mértékben károsította volna, a felperes által hivatkozott néhány álmatlan éjszakát és családon belüli feszültséget pedig szintén nem találta kompenzálandó mértékű károsodásnak.

Az elsőfokú ítélettel szemben az I. rendű alperes nyújtott be fellebbezést, kérve annak megváltoztatását és a kereset elutasítását. Másodlagos fellebbezési kérelme az elsőfokú perköltségnek a pernyertességhez-pervesztességhez történő igazítására irányult. Fellebbezését azzal indokolta, hogy a 2010. évi országgyűlési választások felfokozott hangulatú kampányában a közéletben résztvevő személyeknek számolniuk kellett azzal, hogy politikai ellenfeleik tevékenységüket, szereplésüket kritikával illetik és erről a közvéleményt is tájékoztatják, így attól függetlenül, hogy a véleménynek volt-e valóságalapja vagy sem, a sérelmezett közlés egy választási küzdelemben nem tekinthető indokolatlanul sértőnek, bántónak vagy megalázónak, ezért személyiségvédelmet nem alapoz meg. A gázberuházás tervezésével kapcsolatos szórólap-tartalom a korábbi jegyző levelében megfogalmazott kijelentéseket idéz, ezek tehát nem minősülnek saját állításnak. Az Építész Kamara által kiszabott etikai büntetés pedig tény, ahogy az is,

hogy ez az ügy alapozta meg a kamara etikai döntését, még ha a tájékoztatási kötelezettség elmulasztása miatt is. Ezért álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg, hogy e kijelentések valóságtartalmát az I. rendű alperes nem bizonyította. A „Tudod-e, hogy ezeket a cselekményeket adócsalásnak és hatalommal való visszaélésnek hívják?” a fellebbező álláspontja szerint önmagában csak kérdésfeltevés, amelyet nem lehet választási szórólapban jogi kategóriába sorolni. A „Te ceruzád bizonyos beruházásoknál gyakran megszaladt” kijelentés a fellebbező álláspontja szerint közszereplőnél kampányidőszakban nem éri el azt a szintet, ahol személyiségvédelmet kell megállapítani. A „kirúgott irodavezető” megfogalmazást pedig köznap kifejezésnek minősítette, kifejtve azt a véleményét, hogy egy szórólapot nem lehet szűken vett jogász nyelven értelmezni, az a köznap nyelvhasználat keretei között értelmezendő és köznap kifejezésként pedig nem hordoz értéktartalmat. Kifejtette az I. rendű alperes a fellebbezésében azt az álláspontját is, hogy az elsőfokú bíróság a perköltségeket nem a tényleges pervesztesség-pernyertesség arányához igazodóan állapította meg, nem vette figyelembe, hogy a nemvagyoni kárigény tekintetében a felperes pervesztes lett.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.

A fellebbezés az elsőfokú perköltségre vonatkozó részében alapos, egyébként alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a jogvita eldöntése alapjául szolgáló tényeket helyesen állapította meg, a helyesen megállapított tényekből helyes jogi következtetések levonásával hozta meg érdemben is helytálló határozatát a per főtárgya tekintetében, ezért azt a másodfokú bíróság ebben a részében helybenhagyta a Pp.253.§ (2) bekezdése alapján.

Abban egyetért a másodfokú bíróság is a fellebbező álláspontjával, hogy az országgyűlési választások felfokozott hangulatú kampányában a közéletben résztvevő személyeknek számolniuk kell azzal, hogy politikai ellenfeleik a tevékenységüket, szereplésüket kritikával illetik. Erre a körülményre az elsőfokú bíróság is figyelemmel volt, helyesen hivatkozva az Alkotmánybíróság 30/1992. (V.26.) AB határozatának tartalmára. Az Alkotmánybíróság a 36/1994. (VI.24.) AB határozatában azt is rögzítette, hogy a szabad véleménynyilvánításhoz való jog által védett véleménynyilvánítás köre a közhatalmat gyakorló személyeknél, valamint a közszereplő politikusokkal kapcsolatos véleménynyilvánítást tekintve tágabb, mint más személyeknél. Ez azonban nem jelenti azt, hogy közszereplő vagy választási folyamatban résztvevő politikus, illetve politikusjelölt a választás eseményeivel kapcsolatosan nem élvezhetne személyiségi jogvédelmet semmilyen mértékben. A szabad véleménynyilvánításhoz való jog a véleményt ugyan annak értékítéletére és igazságtartalmára tekintet nélkül védi és e szabadság különleges védelmet követel akkor, amikor közügyeket és a közhatalom gyakorlását, a közfeladatot ellátó, illetve a közéletben szerepet vállaló személyek tevékenységét érinti, annak a kiemelkedő alkotmányos érdekeknek a megvalósulása végett, hogy a polgárok bizonytalanság, megalkuvás, félelem nélkül vehessenek részt a politikai és

társadalmi folyamatokban, a közéletben, azonban a közélet szereplője becsületének védelme is az emberi méltósághoz való elidegeníthetetlen és korlátozhatatlan jogának egyik vetülete. A véleménynyilvánítási szabadság határainak megvonásánál ugyanakkor indokolt különbséget tenni értékítélet és tényközlés tekintetében. Az értékítéletre, az egyén személyes véleményére a véleménynyilvánítási szabadság minden esetben kiterjed, függetlenül attól, hogy az értékes vagy értéktelen, igaz vagy hamis, érzelmen vagy érzékszerven alapul (más kérdés, hogy mindenki saját értékeit viszi a közösség elé). Ezen belül is fokozott alkotmányos védelmet élveznek az olyan értékítéletek, amelyek a közügyekre vonatkozó vélemények ütközésében kapnak hangot, még akkor is, ha esetleg túlzóak és felfokozottak. Nem ilyen feltétlen azonban a véleménynyilvánítási szabadság a tényállítások tekintetében. A véleménynyilvánítás szabadsága nem terjed ki a becsületsértésre alkalmas valótlan tények közlésére akkor, ha a nyilatkozó személy kifejezetten tudatában van a közlés valótlanságának (tudatosan hamis közlés), vagy foglalkozása, hivatása gyakorlásának szabályai szerint elvárható lett volna tőle a tények valóságtartalmának vizsgálata, de a véleménynyilvánítási alapjog felelős gyakorlásából adódó gondosságot elmulasztotta. A véleménynyilvánítás szabadsága csak a bírálat, jellemzés, nézet és kritika szabadságát foglalja magába, de az alkotmányos védelem nem vonatkozhat a tények meghamisítására. Ezen túlmenően is a szabad véleménynyilvánítás olyan alkotmányos alapjog, amely csak felelősséggel gyakorolható és a valótlan tények közlésének elkerülése érdekében bizonyos kötelezettségekkel jár a közvélemény alakításában hivatásszerűen résztvevő személyek esetében (36/1994. (VI.24.) AB határozat).

Valótlan és hátrányos megítélés kiváltására alkalmas tényállítás esetén a közszereplő ugyanolyan feltételekkel jogosult személyiségi jogvédelemre, mint bármely más személy (BDT2005/1278.).

A gázberuházás tervezésével kapcsolatos állítások az I. rendű alperes saját állításának minősülnek a szórólap tartalmába illesztve, függetlenül attól, hogy azokat a korábbi jegyző egy leveléből idézte. Az idézetnek a szórólap tartalmába illesztésekor az I. rendű alperes tisztában volt azzal, hogy a gázberuházással kapcsolatos semmilyen visszaélés a felperes részéről hivatalos eljárásban megállapításra nem került sem az adóhatóság, sem a szakmai kamara részéről. Ennek ellenére az I. rendű alperes a szórólap szerkesztésével és kiadásával, majd terjesztésével maga vált első számú híresztelőjévé a felperes korrupciókészségének, holott tudta, hogy erre vonatkozóan a legcsekélyebb ténybeli információval sem rendelkezik, a tényállítás valóságtartalma megállapításra nem került. A kamarai etikai büntetés valóban tény, azonban annak a szórólap tartalmába ágyazása e tényt hamis színben tünteti fel. A kamarai etikai büntetés ugyanis morális értéktartalmat nem hordozó, jogsértést meg nem valósító magatartás miatt került kiszabásra a felperessel szemben és erről az I. rendű alperes is tudott a szórólap kiadásakor. Ennek ellenére ezt a morálisan, jogilag nem értékelhető tényt olyan megvilágításba helyezte, mintha a felperes tisztességtelen magatartás-sorozata eredményezte volna. A fellebbezés tárgyává tett és ott idézett

kérdés ún. költői kérdés, amely valójában tényállítást hordoz, súlyos bűncselekmények elkövetelésével vádolva meg a felperest, annak ellenére, hogy e súlyos bűncselekmények elkövetésére vonatkozó ténybeli információkkal az I. rendű alperes nem rendelkezett a szórólap kiadásakor, ezeket bizonyítani utóbb sem tudta. A „Te ceruzád bizonyos beruházásoknál gyakran megszaladt” kifejezés önmagában valóban nem feltétlenül valósítana meg közszereplő esetén személyiségi jogsértést, azonban a szórólap egészébe illesztve ugyancsak arra utal, mintha a felperes személyisége romlott, tisztességtelen lenne. Ez ugyancsak olyan tényállítás, amely hátrányos megítélés kiváltására alkalmas. Mindezek után kirúgott irodavezetőnek nevezi a felperest, ugyancsak alkalmas annak a hamis látszatnak a keltésére, minthogyha az erkölcstelen, tisztességtelen magatartása miatt került volna sor a felperes „kirúgására” (hiszen még ebben a tagmondatban szerepelnek ellenpontként a tisztességesen ledolgozott életet maguk mögött tudó nyugdíjasok), miközben a felperes az egyébként jogellenes „kirúgatását” is az alperesnek köszönheti, nem pedig a peres felektől független és az ő politikai párharcuk szempontjából érdektelennek minősülő személynek. Az I. rendű alperes e tekintetben a saját magatartására hivatkozott, és még azt is a felperesre nézve hátrányos megvilágításba helyezve, hamis színben tüntette fel.

Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság a fellebbezést a per főtárgyára nézve alaptalannak találta. Alaposnak találta azonban az alábbiakra tekintettel a perköltségviselésre vonatkozó részében.

Az elsőfokú eljárásban a perköltségek számításának alapjául szolgáló pertárgy értéke két tételből tevődött össze: a személyiségi jogvédelemre irányuló kereset meg nem határozható 450.000 forintos pertárgy értékéből, valamint a 800.000 forintos kártérítési igényből. A pertárgy érték 1.250.000 forint volt. Ehhez képest a felperes a 450.000 forintos keresetrész tekintetében pernyertes, a 800.000 forintos keresetrész tekintetében pervesztes lett. A felperes pervesztességének mértéke meghaladja a pernyertességének a mértékét. A felperes pernyertessége 36, az alpereseké 64 %-os mértékű volt. Az alperesek a jogi képviselési munkadíjat díjkikötési megállapodásra tekintettel a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2.§-a alapján kérték megállapítani. Az általuk becsatolt díjkikötési megállapodás az eljárás jogerős befejezéséig 80.000 forint + ÁFA megbízási díjra vonatkozik. Ez tehát a másodfokú eljárásra is kiterjed anélkül, hogy meghatározná ezen belül az elsőfokú és a másodfokú eljárásra vonatkozó díjrészletet. Ebből a másodfokú bíróság - figyelembe véve az idézett rendelet 3.§ (5) bekezdését - 1/3 részt számított a másodfokú eljárásra, 2/3 részt az elsőfokú eljárásra. Eszerint megállapította, hogy az alpereseket az elsőfokú eljárásban pernyertességükhöz igazodóan, figyelembe véve a díjkikötési megállapodást, 42.666 forint ügyvédi munkadíj illette meg a felperessel szemben. A felperest ugyanakkor saját pernyertességének mértékéhez igazodóan a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés a) pontja alapján bruttó 31.250 forint illette meg az alperesekkel szemben. A kettő különbözete 11.416 forint az alperesek javára.

Észlelte a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság - feltehetőleg a pertárgy érték eltérő meghatározása miatt - az állam által előlegezett illeték megfizetésére csak részben kötelezte a felperest, ezért az őt terhelő részilleték teljes megfizetésére kötelezve felemelte a másodfokú bíróság a felperest terhelő elsőfokú részilleték összegét a Pp.253.§ (3) bekezdésének utolsó mondata alapján.

A fellebbezés a perköltségre vonatkozó részében sikeres volt, ez azonban a Pp.25.§ (4) bekezdése alapján nem számít hozzá a fellebbezési értékhez. A másodfokú eljárási költségek viselése szempontjából meghatározó fellebbezési érték tekintetében a fellebbezés sikertelen volt, ezért a Pp.78.§ (1) bekezdése alapján a sikertelenül fellebbező I. rendű alperest kötelezte a másodfokú bíróság a másodfokú eljárásban felmerült költségek viselésére. E tekintetben az ítéletábla előtti másodfokú eljárásban meg nem határozható pertárgy érték alapján számított a felperes javára jogi képviseleti munkadíjat a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (5) bekezdése és 4/A.§-a alkalmazásával. A másodfokú eljárásban az állam által előlegezett eljárási illeték viselésére a Pp.78.§ (1) bekezdése, valamint a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján kötelezte az I. rendű alperest.

P é c s , 2011. szeptember 29.

dr. Lábady Tamás s.k. a tanács elnöke, dr. Döme Attila s.k. előadó bíró, dr. Hrubai Adrienn s.k. bíró